

(quamvis inter se in quàm plurimis adversis pugnent frontibus) se docere obfirmatò credat animò; Divinæ majestati atque gloriæ aliquid detractum esse existimant, si quoddam ab ipsis jam statuminatum dogma convellatur, ac aliud in ejus locum substitui debere contendatur. Unde etiam sui officii suiq̄ue zeli esse putat unusquisque obstare impedireq̄ue, nequid sua inde religio decrementi aut detrimenti capiat; adeoque post iram odium concipiunt, eoque prosequuntur, quicumque ipsorum opinionibus non subscribit, & aliquid, quod vel tantillum ipsorum refragatur placitis, Theologico examinandum orbi proponere non veretur. Atque hujus suæ iræ suiq̄ue odii virus ut evomant, illum vulgo, apud quem plurimum valet eorum auctoritas, invisum reddunt, nomenq̄ue ejus indignis modis traducendò, ac calumniis convitiisq̄ue onerandò, tanquam hæreticorum pessimum, & abominabiles perniciosissimasq̄ue foventem opiniones, cane pejus & angue fugiendum monent atque jubent; Quod si consequantur, consequitur etiam ut ille, veluti atrò carbone notatus, ab omnibus vitetur, deseratur, & malè habeatur, ac sic paulatim suâ negotiatione, si mercaturam, aut quæstu, si opificium exercent, privetur, atque tandem re familiari commodisq̄ue, quibus vitam sustentat suam, exuatur, adeò ut ad summam pauperiem infelicitatemq̄ue reductus, miserrimè reliquam ætatem transigere cogatur. Utque nihil illius infortunio desit, omnisq̄ue commiseratio intercludatur, hæc ab ipsis illi procurata mala postmodum pœnam esse justissimam clamitant, quam Altissimo suæ impietatis execrabilisq̄ue opinionis luit, ac clara indicia, quæ ipsum hæresios liquidò convincunt atque damnant. Simili autem tempestate & nostra posset abripi navicula, similibusq̄ue, cum inter homines degamus, eorumq̄ue ope atque operâ sæpissimè indigeamus, illisa scopulis, fluctibus obrui, ac in profundò mergi, si illam tam impetuoso mari, tantisq̄ue procellis obnoxio, ac naufragium certissimum minitanti, committeremus.

Atque hæc duo incommoda tanti mihi visa fuere ponderis, ut jam aliquot ab annis hujus tractatus distulerim impressionem, & sæpius apud animum meum constituerim, nunquam illum typis describi permissurum, aut in publicum emissurum: præsertim cum præter hæc, experientiâ doctus etiam animadverterem, ac pro compertò haberem, omnium in Christianâ religione Sectarum tam Antistites atque Clericos, quàm ipsam plebem ac Laicos adeò esse suarum, tum ab infantiâ, tum disciplinâ imbibitarum opinionum tenaces, ut ferè citiùs manu cælum tetigeris, quàm illarum vel unam, quamvis nunquam seriò examinatam, multò minùs intellectam, ex ipsorum animis evellas: atque adeò me non tantum oleum atque operam in hóc opusculò conscribendò perdidisse, sed etiam in edendò perditurum esse.

Attamen